

1848-49 forradalom és szabadságharc

1847: Harc a mandátumokért

- Kossuth a Pest megyei követ az alsótáblán, ahol a 2 friss párt jelen van.

1848: Megérkezik a párizsi forradalom híre

- 3. 3. • felirati javaslat | Ellenzéki Nyilatkozat
- 3. 13. • bécsi forradalom (és **Metternichet** kancellár elűzése)
- 3. 15. • Kossuth Bécsbe indul a javaslattal amit 14-én megszavazott a felsőtábla is.
- **Petőfi Sándor, Vasvári Pál, Irinyi József, Jókai Mór** szervezkedése (Petíció -> szabad sajtó és röplapok)

1848. Március 15.

Délelőtt:

- Pilvax kávéház
- Egyetem
- Landerer (és Heckenast) nyomdája, [A 12 Pont](#) kinyomtatása

Délután:

- Nemzeti Múzeum - Nemzeti Dal
- Pesti városháza
- Helytartótanács - [A 12 Pont](#) elfogadása
- Táncsics kiszabadítása
- Nemzeti Színház - Bánk Bán

Az első felelős magyar kormány

- **Batthyány Lajos** - *miniszterelnök*
- **Szemere Bertalan** - *belügy*
- **Kossuth Lajos** - *pénzügy*
- **Deák Ferenc** - *igazságügy*

- **Mészáros Lázár** - *honvédelem*
- **Klauzál Gábor** - *földművelés, ipar és kereskedelem*
- **Széchenyi István** - *közmunka és közlekedésügy*
- **Eötvös József** - *vallás és közoktatás*
- **Esterházy Pál** - *a király személye körüli miniszter*

1848-as áprilisi törvények:

- Társadalmi átrendeződés:
 - a) jobbágyszabadítás kárpótlással
 - b) ősiség eltörlése
 - c) közteherviselés
 - d) politikai egyenlőség
- Új politikai berendeződés:
 - a) az egy. a törvényhozó hatalom
 - népképviselői alapon
 - vagyoni (cenzusos) választójog
 - Pesten, évente
 - b) a végrehajtó hatalom az egy.-nek felelős minisztérium
 - c) az uralkodói törvény csak **Ellenjegyzéssel** érvényes
 - d) sajtószabadság
 - e) Unió Erdéllyel
- Önállóság a **Habsburg Birodalmon** belül:
 - nándori jogkör (király távolléte esetén)
 - önálló felelős magyar kormány
 - külügy - uralkodó

- **Államforma: Alkotmányos monarchia**

- félig független irányítás

jobbágyszabadítás

feudális kiváltság eltörlése

Nemzetiségek:

- Nyelvi, és belső autonómiát követelnek (nem kapnak)

- magyarellenes törekvések (!!!)

A törvényeket V. *Ferdinánd* elfogadja

- Kossuth-bankók - közadakozásból (5,5 millió forint arany és ezüst fedezet - > 12 millió forintnyi bankjegy)

- 200.000 újonc katona

A szabadságharc okai:

- Rendezetlen viszonyok Ausztriával szemben
- Önálló pénz- és hadügyek elvétele MO-tól (08.31.)
- Bécsi időhúzás a hadsereg ügyében
- A MO-i nemzetiségek támogatása Habsburg oldalról
- Fegyveres nemzetiségi felkelések (horvát, szerb)
 - Horvátország önálló tartomány akart lenni, de csak területi autonómiát kaptak
 - felkelés - élén: **Jellasics**
 - **Jellasics** és **Latour** levelezését Somogy megyében elfogják
 - cél: *szláv népek hatalomra kerülése*

1848. 09. 11. - A szabadságharc kezdete

- Jellasics katonái átlépik a határt (Dráva)
- **OHB**
 - Elnök: Kossuth Lajos, toborzás: Ceglédi beszéd
 - Cél: vívmányok megőrzése

1848. 09. 29. - Pákozd

- **Móga János** (~27.000) és **Jellasics** (~40.000) összecsapása

1848. 10. 06. - Bécs

- Theodor **Latour** felakasztása

1848. 10. 30. - Schwechat

- Windisch-grätz győzelme Móga fölött

1848. 12. 02.:

- **Ferenc József** az új császár (és király)
- Windisch-grätz ↔ Görgey Artúr
- székelység hősie ellenállása – **Gábor Áron**, 313 székely templomharang, Bódvaj – ágyúöntés (6 fontos ágyúk)

1849:

- egyesülés a Tiszánál (**Klapka György, Damjanich János, Görgey Artúr**)
- Kápolnánál Dembiński vezetésével vereség → Windisch-grätz totális győzelmet jelentett a császárnak
- 1849 márc. - **olmützi** (*oktrojált – kényszerített*) alkotmány – visszasüllyesztette a magyarokat a tartományi rangra
- 1849 április – „**dicsőséges tavaszi hadjárat**” (Görgey vezetésével)
 - 1849. április 14. - debreceni OGY:
 - *Függetlenségi Nyilatkozat*
 - a Habsburg-ház trónfosztása
 - Kossuth Lajos kormányzóelnök
 - új végrehajtó hatalom (2. kormány) élén: **Szemere Bertalan**
- 1849. Május:
 - **Ferenc József** segítséget kért **I. Miklós** cártól
 - alap: **Szent szövetség** -> +200,000 fő
 - 1849. Május 21:
 - Buda ostroma és visszafoglalása
 - **Bem József** visszafoglalja Erdélyt,
 - **Damjanich** visszafoglalja a Délvidéket
- 1849. Július. 28. - Szegedi OGY.
 - nemzetiségi törvény (szabad nyelvhasználat, önálló egyház, egyenjogúság)
- 1849. Július 31. – Segesvár
 - **Petőfi Sándor** "Halála" (Eltűnése)
- 1849. augusztus 9. – Temesvár:

- Kossuth lemond - emigrál Törökországba (mint Bem, Perczel)

1849. Augusztus 13. VILÁGOSI FEGYVERLETÉTEL

Majd Haynau megtorolja a népet, kivégzi:

- Október 6-án **Ormay Norbertet, Lázár Vilmos ezredest, Dessewffy Arisztid tábornokot, Kiss Ernő tábornokot, Schweidel József tábornokot, Poeltenberg Ernő tábornokot, Török Ignác tábornokot, Lahner György tábornokot, Knezic Károly tábornokot, Nagysándor József tábornokot, Gróf Leiningen-Westerburg Károly tábornokot, Aulich Lajos tábornokot, Damjanich János tábornokot, Gróf Vécsey Károly tábornokot, Batthyány Lajost (Budapesten)**
- Október 20-án: **Kazinczy Lajos honvédezredest**
- 1850. február 9-én: **Lenkey János honvédtábornokot**